

§ 261 tr. zák. změněno v peněžitou pokutu 240 Kč. Rozhodnutí o podmíněném odsouzení vyhraženo zvláštnímu usnesení. Dne 3. února 1928 bylo konáno veřejné sedění k rozhodnutí o podmíněném odsouzení, jehož se odsouzený účastnil bez právního zástupce; usnesením z téhož dne v přítomnosti odsouzeného vyhlášeným podmíněné odsouzení přiznáno nebylo. Obviněný, jemuž bylo na jeho žádost doručeno dne 10. února 1928 písemné vyhotovení usnesení toho s poučením — arcit' nesprávným — že může podati do usnesení odvolání do 8 dnů od doručení, podal v této lhůtě dne 17. února 1928 odvolání, jež však okresní soud v Libáni usnesením z 25. února 1928 odmítl podle § 467 tr. ř. jako opožděné, ježto nebylo opovězeno v třídenní lhůtě po vyhlášení usnesení (§ 466 tr. ř.). Do tohoto odmítavého usnesení podal obviněný stížnost, kterou krajský soud v Jičíně vyřídil rozhodnutími ze dne 17. března 1928: 1. vyhověl stížnosti odsouzeného, usnesení okresního soudu ze dne 25. února 1928 zrušil a odvolání odsouzeného pro nepřiznání podmíněného odsouzení přijal k soudu jako včas podané a zároveň usnesením tím uložil soukromému obžalobci podle §§ 390, 393 tr. ř. náhradu útrat stížnosti 93 Kč 90 h; 2. vyhověl odvolání odsouzeného proti výroku o nepodmíněném odsouzení a přiznal mu podmíněný odklad výkonu trestu; 3. uložil soukromému obžalobci podle § 390 a 393 tr. ř. náhradu útrat 94 Kč jako útrat odsouzeného spojených s jeho odvoláním.

Usnesením pod čís. 1 uvedeným, pokud byla uložena soukromému obžalobci náhrada útrat stížnosti 93 Kč 90 h a usnesením pod čís. 3 uvedeným porušen byl zákon. Trestní řád, jenž v §§ 389 a 390 tr. ř. obsahuje ustanovení o útratách v řízení soukromožalobním, nevyslovuje nikde, že by odpůrce strany, která podala úspěšný opravný prostředek, pro tuto úspěšnost samu stíhala povinnost hraditi náklady. Tato povinnost byla by tu jen tehdy, kdyby tu byly předpoklady § 389 tr. ř. (§ 390 odst. první tr. ř.). Předpokladů těch tu není. Obžalovaný byl právoplatně odsouzen. Ježto podal sám úspěšně opravný prostředek, neručí ovšem podle druhého odstavce § 390 tr. ř. za náklady prostředku toho. Avšak ani soukromý obžalobce není podle prvního ani podle druhého odstavce § 390 tr. ř. povinen nahraditi mu náklady, byť i úspěšného opravného prostředku, neboť není v tomto paragrafu ustanoveno, že by musila úspěšnému stěžovateli hraditi útraty protistrana i tehdy, když stěžovatel zůstane jinak odsouzen. Výrok o útratách opravného prostředku nesmí se dostati v rozpor s rozhodnutím ve věci hlavní (srovnej sb. n. s. čís. 2900). Bylo proto vyhověti zmateční stížnosti podle § 33 tr. ř. a podle §§ 292 a 479 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 3238.

Stíhání a potrestání pro urážku skupiny četníků ustanovených službou při určité četnické stanici, t. j. samostatného oddílu vojska, není přípustným bez souhlasu ministerstva vnitra; jde-li však o urážku určité četnické stanice, tudíž veřejného úřadu, není onoho souhlasu třeba.

Zvěděl-li o urážlivém projevu (podle čl. V. zák. čís. 8/63) veřejný obžalobce (funkcionář stát. zastupitelství) a soud při hlavním přelíčení pro jiný delikt, bylo na onom, by žádal rozšíření i na tento skutek (§ 263 první věta tr. ř.); k tomu stačil návrh funkcionáře, by bylo použito zákona (§ 451 odst. první tr. ř.); nevyslovil-li se rozsudek o této takto rozšířené části obžaloby, ani nevyhradil obžalobci samostatné stíhání pro onen projev (§ 263 odst. 2 tr. ř.) a obžalobce nevymohl si tuto výhradu ani na soudě odvolacím odvoláním (z důvodu § 281 čís. 7, § 464 čís. 1 tr. ř.), jest stíhání pro onen projev vyloučeno podle § 263 odst. druhý tr. ř., jehož jest podle § 447 tr. ř. použití i ve věcech přestupkových.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1928, Zm I 462/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem;

Tím, že okresní soud v Trhových Svinech zahájil pod zn. sp. T 442/27 trestní řízení proti Anežce H-ové pro projev učiněný 28. srpna 1927 v Z. slovy, »že četnictvo nadržuje tomu a tomu«, dále rozsudkem řečeného okresního soudu ze dne 19. listopadu 1927, č. j. T 442/27-6 a rozsudkem krajského soudu v Českých Budějovicích jako soudu odvolacího ze dne 19. května 1928, č. j. To V 37/28-3 byl porušen zákon v ustanovení druhého odstavce § 263 tr. ř.; rozsudky ty se zrušují a Anežka H-ová sprostňuje se podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby, že dne 28. srpna 1927 v Z. veřejně a před více lidmi při úředním jednání, totiž při vyšetřování odstranění mezníku na poli Michala F-y četnickým strážmistrem Františkem J-ou vinila (křivě) slovy »četnictvo nadržuje tomu a tomu«, neuvádějíc určitých skutků, četnictvo v Sv. J. zejména z opovrhlivých vlastností, zneužití úřední moci, a že tím spáchala přestupek proti bezpečnosti cti podle § 491 tr. zák. a čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. na r. 1863.

D ů v o d y:

Zprávou ze dne 29. srpna 1927 učinila četnická stanice ve Sv. J. trestní oznámení na obžalovanou Anežku H-ovou pro podvod spáchaný tím, že dne 27. srpna 1927 vyhodila ze země mezníky, kterými dne 22. června 1925 vyznačila hranici mezi pozemky Michala F-y a Rosiny K-ové — ležícími v obvodu obce S., osada Z. — komise okresního soudu v Trhových Svinech. V posledním odstavci zprávy bylo uvedeno, že obžalovaná — byvši dne 28. srpna 1927 četnickým strážmistrem Františkem J-ou v přítomnosti obecního starosty o věci tázána — odepřela jakoukoli odpověď a pravila, že je dnes neděle a nedělní klid, že nic mluvití nebude a na pole nepůjde a že četníci nadržují F-ovi a starostovi T-ovi. Po provedeném vyhledávání navrhlo státní zastupitelství v Č. Budějovicích dne 6. října 1927 u okresního soudu v Trhových Svinech potrestání obžalované pro přestupek § 468 tr. zák. Při hlavním přelíčení, provedeném o této obžalobě dne 29. října 1927 byla čtena i řečená zpráva, veřejný

obžalobce navrhl použití zákona a soudce vynesl rozsudek ze dne 29. října 1927, č. j. T 410/27-9, jenž se omezil na výrok, že se obžalovaná sprostuje z obžaloby, že dne 27. srpna 1927 a již v roce 1926 v Z. na poli dva mezníky patřící Michalu F-ovi urazila, tedy cizí majetek v ceně 20 Kč zlomyslně poškodila a že se tím dopustila přestupku § 468 tr. zák. (spisy To 115/27 pokud se týče T 410/27 okresního soudu v Trh. Svinech, uložené ve spisech T 442/27 téhož soudu). Při hlavním přelíčení, které se konalo v trestní věci proti Rosalii K-ové pro přestupek § 314 tr. zák. dne 29. října 1927 u okresního soudu v Trh. Svinech, slyšený svědek František J. — četnický strážmistr ve Sv. J. — udal mezi jiným, že mu Anežka H-ová dne 28. srpna 1927, když vyšetřoval onen případ s mezníky, na výzvu, by šla s ním na pole a ukázala mu, kde se případ stal, odpověděla, že nikam nepůjde, že na poli tom nemá co dělati, že jest nedělní klid, že četnictvo nadržuje tomu a tomu, ukázavši při tom prstem na přítomného starostu T-a a na blízký domek F-ův. Na základě této výpovědi zahájil okresní soud v Trh. Svinech dne 2. listopadu 1927 pod zn. sp. T 442/27 trestní řízení proti Anežce H-ové pro přestupek § 491 tr. zák. a čl. V. zákona čís. 8 ř. zák. na rok 1863, uznal rozsudkem ze dne 19. listopadu 1927, č. j. T 442/27-6 Anežku H-ovou vinnou, že dne 28. srpna 1927 v Z. veřejně a před více lidmi při úředním jednání, totiž při vyšetřování odstranění mezníků na poli Michala F-y četnickým strážmistrem Františkem J-ou vinila (křivě) slovy »četnictvo nadržuje tomu a tomu«, neuvádějíc určitých skutků, četnictvo ve Sv. J. zejména z opovrhlivých vlastností, zneužití úřední moci, a že tím spáchala přestupek proti bezpečnosti cti podle § 491 tr. zák. a čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. na rok 1863. Z rozsudku odvolala se obžalovaná co do výroku o vině, o trestu a o podmíněném odkladu výkonu trestu. Po provedeném líčení odvolacím, při němž veřejným obžalobcem navrženo potvrzení rozsudku první stolice, vynesl krajský soud v Čes. Budějovicích jako soud odvolací rozsudek ze dne 19. května 1928, č. j. To V 37/28-3, jímž odvolání, obzvláště pokud směřovalo proti výroku o vině, zamítnuto s (prostým) poukazem na správné, stavu věci odpovídající důvody prvního soudce jako bezdůvodné.

Ani ten ani onen rozsudek nevypořádal se s nedostatkem svolení ministerstva vnitra k stíhání souzeného skutku a nevyslovuje se přesně, zda byla v souzeném projevu shledána urážka skupiny četníků ustanovených službou při četnické stanici ve Sv. J., t. j. samostatného oddílu vojska, ve kterémžto případě nebylo stíhání a potrestání skutku přípustným bez souhlasu ministerstva vnitra (druhý odstavec čl. V. zákona čís. 8/1863, výnos ministerstva vnitra ze dne 18. dubna 1925, čís. 84.346-13, sdělený ve věstníku min. sprav. 1925, str. 122, čís. 83, srovnej i rozh. čís. 127, 1708, 2048 sb. n. s.), či urážka četnické stanice ve Sv. J., tudíž veřejného úřadu, pro kterýžto případ nebylo onoho souhlasu třeba; ač dlužno podotknouti, že doslov rozsudku první stolice — odvolacím rozsudkem nezměněný (neopravený), viz slova »četnictvo ve Sv. J. — svědčí spíše tomu, že rozsudky měly na zřeteli urážku onoho rázu.

Otázku, zda byl rozsudky porušen zákon v tomto směru, lze ponechat stranou. Určení, který z obou naznačených směrů a dosahů souzený projev měl, jest věcí výkladu projevu a spadá do oboru skutkově zjišťovací činnosti. Bylo-li by tedy shledati porušení zákona pokud se týče případné porušení zákona oněmi rozsudky pouze v tom, že byla obžalovaná odsouzena bez souhlasu ministerstva vnitra k stihání, bylo by se zrušovacímu soudu omeziti na nále, že se rozsudky zrušují a že se věc vrací soudu první stolice, by znova o ní jednal a rozhodl. Než k takovému opětovnému projednání a rozsouzení věci vůbec dojíti nemůže a nemělo vůbec dojíti ani k trestnímu řízení, jehož výsledkem bylo odsouzení obžalovaného pro přestupek § 491 tr. zák. a čl. V. zákona čís. 8/1863 rozsudkem okresního soudu v Trh. Svinech ze dne 19. listopadu 1927 a krajského soudu v Čes. Budějovicích ze dne 19. května 1928. Projev Anežky H-ové těmito rozsudky souzený, je zřejmě tentýž jako projev uvedený v posledním odstavci četnické zprávy ze dne 29. srpna 1927. Zpráva ta byla při hlavním přelíčení dne 29. října 1927 čtena. Tím zvědělo o projevu, o němž se ostatně státní zástupce dověděl již při vyřizování vyhledávání To 115/27 a jež ovšem ve svém návrhu ze dne 6. října 1927 ponechal stranou, okresní soud jednající proti Anežce H-ové pro přestupek § 468 tr. zák. a přítomný při hlavním přelíčení funkcionář státního zastupitelství a byla tím Anežka H-ová po rozumu § 263 tr. ř. viněna i z trestného skutku stělesněního v onom projevu a různého od skutku, jenž byl předmětem původní obžaloby. Aby byl zjednáán průchod zásadě § 56 tr. ř., bylo na veřejném obžalobci, by žádal, by soud rozšířil hlavní přelíčení a rozsudek i na tento skutek znova přibývší (§ 263 tr. ř., první věta). K tomu ovšem stačil návrh obžalobcem podle spisů T 410/27 skutečně učiněný, by bylo použito zákona (§ 451 tr. ř., první odstavec). Než rozsudek okresního soudu při tomto hlavním přelíčení dne 29. října 1927 proti Anežce H-ové vyneseny (T 410/27-9) o této části rozšířené obžaloby, pokud se týče ohledně viny H-ové co do trestného skutku, v onom projevu znova přibývšího vůbec se nevyslovil a ani nevyhradil, jak tomu mohlo býti podle druhého odstavce § 263 tr. ř., obžalobci samostatné stihání H-ové pro projev, o který jde. Výhrada ta se nestala ani mezitímním usnesením při hlavním přelíčení a veřejný obžalobce nevymohl si této výhrady ani na soudě odvolacím cestou odvolání z důvodu § 281 čís. 7, § 464 čís. 1 tr. ř. Bez této výhrady bylo však stihání Anežky H-ové pro onen přestupek podle druhého odstavce § 263 tr. ř., jehož ustanovení jest použití podle § 447 tr. ř. i ve věcech přestupkových, nepřípustné (srovnej i § 363 čís. 3 tr. ř.), leda že by tu byly bývaly předpoklady obnovy řízení podle § 352 tr. ř., jichž tu však nebylo a není. Bylo proto vyhověti zmatečné stížnosti podle § 33 tr. ř. a podle § 292 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 3239.

Ze skutkové podstaty přestupku podle § 320 e) tr. zák. jsou vyňaty případy trestního vyšetřování; pod předpis ten nespádají ani nepravdivá